

Hutbe, 29.11.2019

Amellerinizi Boşa Çıkarmayın!

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ
وَلَا تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ﴾

وَقَالَ النَّبِيُّ الْمُحْتَرَمُ ﷺ: «إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى صُورِكُمْ
وَأَمْوَالِكُمْ وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ وَأَعْمَالِكُمْ»

Değerli Cemaat!

Yüce Rabbimiz, bize Kur'an-ı Kerim'in birçok ayetinde iman edip salih ameller işlemeyi emreder. Bu amellerin bir kısmı, namaz, oruç, zekât, hac, kurban gibi Allah ile kul arasındaki ilişkiyi ilgilendiren ibadetlerdir. Amellerin bir diğer bölümü ise nikâh, alışveriş, vasiyet ve miras gibi kullar arasında icra edilen uygulamalardır. Müminler olarak, bunların her birini Allah Teâlâ'ya yakınlaşmak için birer fırsat görmeliyiz. Ancak, Allah'ın rızasını kazanmak için işlediğimiz ameller bazı şartlara sahip olmalıdır.

Değerli Müminler!

Hz. Peygamber ﷺ hadîs-i şerifinde “Allah Teâlâ sizin suretlerinize ve mallarınıza değil, kalplerinize ve amellerinize bakar”¹

buyurarak niyetin önemini vurgulamıştır. Dolayısıyla, amellerimizin makbul olmasının birinci şartı niyetimizin halis olmasıdır. Bunun haricinde, insanın amellerinin Allah'ın rızası doğrultusunda seyretmesi için yaptıklarının farkında olması lazım. Yalnızca örf ve gelenek olarak bildikleriyle amel eden insan, kendi fiillerinin ne derecede uygun olup olmadığını idrak etme imkânına sahip olamaz. Kur'an ve sünnetin ruhuna aykırı her tür davranış ve düşünce sistemlerinden uzak durmamız gerekir. Bir âyet-i celîlede yüce Mevlamız şöyle buyurmaktadır: “Onlara, ‘Allah'ın indirdiğine (Kur'an'a) ve Peygamber'e gelin.’ denildiğinde onlar, ‘Babalarımızı üzerinde bulduğumuz din bize yeter.’ derler. Peki ya babaları bir şey bilmiyor ve doğru yolu bulamamış olsalar da mı?”²

Bu ayette Allah Teâlâ, sorgulamadan atalarından görmüş olduklarına körü körüne uyanların yanlış yolda olduklarına işaret etmektedir.

Muhterem Müminler!

Peygamberimizin güzide öğrencilerinden olan Hz. İbn Mes'ûd (r.a.), ahirette bize fayda verecek amellerin sıfatlarını şu şekilde toplamaktadır: “Amel olmadan söz fayda vermez. (Doğru) niyet olmadan da ne söz ne amel fayda verir. Söz, amel ve niyet de ancak sünnete uygun olunca makbul olur.”³ Anlaşılan göre amelin salih niyet ile işlenmesi yeterli değil, ayrıca Resûl-i Ekrem ﷺ'in yoluna ve uygulamasına da uygun olmalı. Onun hakikatini de ancak hak mezheplerin sayesinde günümüze kadar yetişen güvenilir kaynaklardan öğrenebiliriz. Bu bilgileri genel halkın anlayabileceği seviyeye taşımak için âlimler ilmihâl kitapları yazmıştır. Herkesin evinde mutlaka bir ilmihâl kitabı bulunsun ve az da olsa her gün bir kısmını okumaya gayret edelim.

Aziz Cemaat!

Hutbenin başında okuduğumuz âyet-i celîlede Yüce Rabbimiz bize şöyle seslenmektedir: “Ey iman edenler! Allah'a itaat edin, Peygamber'e itaat edin ve amellerinizi boşa çıkarmayın.”⁴ Amellerimizi peki ne zaman boşa çıkarmış oluruz? Âlimlerimizin ifadelerine göre, amellerimiz nifak ve riyakârlık (yani gösteriş) gibi unsurlar ile karıştığında boşa çıkar. Aynı şekilde büyük günahlar ve ısrarla işlediğimiz küçük günahlar da salih amellerimizi bitirip götürebilir.⁵

Yüce Mevlamız, bize rızasına uygun salih ameller işlemeyi nasip etsin ve sonradan onları yanlış davranışlarla boşa çıkarmamakta muvaffak eylesin. Amin.

¹ Müslim, Birr, 34, H.No: 2564

² Mâide suresi, 5:104

³ İbn Receb: Camiu'l-ulûm ve-l-Hikem (2008), s. 40

⁴ Muhammed suresi, 47:33

⁵ Bkz. Begavî: Meâlîm Et-Tenzîl, ilgili ayetin tefsiri